

DZIENNIK LUDOWY

ORGAN POLSKIEJ PARTII SOCYALISTYCZNEJ

NARŁADEM LUD. TOW. WYDAWNICZEGO.

CZEK P. K. O. Nr. 142.176.

REDAKTOR NACZELNY: ARTUR W. MAUSIER.

CENA PRENUMERACYI.

We Lwowie mies. . . . kor. 13 -
Z dostawą do domu . kor. 15 -
Na prowincyi mies. . . kor. 15 -
W innych państwach . kor. 17-50

CENY OGŁOSZEN:

Ogłoszenia za wiersz nonp. 1 K
Nadesłane za wiersz nonp. 3 K
Pod kroniką wiersz . . . . 5 K
Drobne ogłoszenia 30 h. za wyraz

Adres Redakcyi: Adm. stracyi
Lwów, ul. Sykstuska 1. 21.
Cena numeru poje. dziesięć

60 hal.

Kara śmierci za łapownictwo.

Groźny zamęt gospodarczy.

Wchodzimy w groźny okres realizacji uchwały sejmowej, ustalającej stosunek marki do korony, według projektu ministra skarbu Grabskiego. Istotnie środkiem płatniczym obok korony, staje się marka polska, której przypliw do Galicyi staje się masowy, bo olbrzymie rzesze funkcyjnarzy państwowych, swe pobory otrzymują w markach.

I już jedno zjawisko stwierdzić musimy.

Warstwy ekonomicznie słabsze, muszą przyjmować należne im pobory w markach, według kursu rządowego, producenci i handlarze marki widzą niechęć i podnoszą pospieszając ceny, aby z procentem odbić sobie niekorzystne skutki zelacy walutowej.

Jest bowiem faktem, że na czarnej giełdzie można nabyć marki po znacznym niższej cenie, aniżeli ustanowił to Sejm i na tem nie jesteśmy świadkami orgi spekulacyjnych, odbijających się na tych, których życie i tak już nie było usane różami.

Zupełny brak drobnej monety markowej i fra spekulacyjna obciążona na jej niższą, wywołała już, a w przyszłości jeszcze w większym stopniu wywołać musi gwałtowną wyższą cen.

Narazie widzimy uszanowanie cen wszystkiego w markach i zachłanie ich ku górze, co zwłaszcza w drobnej sprzedaży oznacza gwałtowny wzrost drożyzny. Coraz częściej spotykamy się na targu z tem, że towary kosztują dziś tyle marek, ile przed kilku dniami kosztowały koron.

Rzesze urzędnicze i masy robotnicze otrzymujące zapłatę w markach, są dziś oko w oko wobec trafiających je kaas rojalnie skutków nieprzygotowanej należycie zmiany waluty, która w praktyce o 30 procent obniża ich zarobki. Siła kupna marki w rzeczywistości, z małymi wyjątkami, nie jest większą od korony. Nastąpiło faktyczne zubożenie tych rzesz, które też przeciw temu przygotowują się do gwałtownej walki.

Całe nasze, niezbyt i tak bujne życie gospodarcze staje wobec walk ekonomicznych, które mają nim gwałtownie wstrząsnąć, a nawet je zdruzgotać.

Zmierzamy ku ruinie kraju, który raczej pomocy potrzebował, ażeby po ruinującej go wojnie badać w drobnej części odbudować.

Rząd wydał kraj na łup nowego rodzaju spekulacji, która stała się tak powszechną, i rafinowaną, że nikt, naśmrowsze kary, nie są w stanie jej przeciwdziałać.

Dziś praktykuje się tak, że posiadacze koron, na pokrycie swych zobowiązań po znacznie niższym kursie od rządowego zakupują marki i w tej walucie je wyrównują, aby w ten sposób zarobić po kilkanaście procent.

Taką zamianę waluty narzucił nam te dziesiątki pokrycie swych zobowiązań po znacznie niższej cenie, narzucili nam politycy, którzy swój wpływ polityczny oparli na warstwach dotychczas reformą walutową najbardziej dotkniętych.

W swej łepocie umysłowej wszechpolscy „

Żądanie wprowadzenia sekwestru produktów rolnych.

Wniosek nagły tow. Bobrowskiego, Diamanda i Misoska wniesiony na wczorajszym posiedzeniu Sejmu:

„W dniu 29. stycznia 1920 r. powzięła państwowa Rada aprowizacyjna prawie jednomyślnie następującą uchwałę:

„Państwowa Rada aprowizacyjna uznaje za konieczne przeprowadzenie całkowitego sekwestru produktów rolnych“.

Uchwała ta stwierdziła bez zasadniczego sprzeciwu ze strony reprezentantów rolników, oraz rządu, że dotychczasowe próby z monopolem państwowym, kontyngentem i wolnym handlem zawiodły zupełnie, a niezdecydowanie rządu i zachłanność rolników doprowadziły ludność miast, ośrodków przemysłowych, a niemniej bezrolną ludność wsi, do głodu i rozpacz.

Nie zapoznając potrzeby i konieczności sprowadzenia z zagranicy artykułów żywności w ilości koniecznej dla pokrycia niedoborów naszej produkcji rolnej, — uważamy za

niezbędne ująć całą produkcję krajową i umożliwić w ten sposób równy i racjonalny rozdział żywności.

W tym celu zgłaszają podpisani następujący wniosek nagły:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1) Uchwaloną w dniu 23. stycznia 1920 r. ustawę w sprawie zmiany art. 3. ustawy z dn. 18. listopada 1919 r. zmienić w ten sposób, iż w art. 1. ustępie 7-ym opuszcza się słowa: „posiadających gospodarstwa powyżej 10 morgów ziemi ornej“.

2) Wzywa się rząd, by co rychlej przedłożył Sejmowi projekt ustawy normującej sekwestr na najbliższy rok gospodarczy“.

Wniosek ten dziś będzie rozważany w sejmowej komisji aprowizacyjnej — i zapewne odrazu postawiony na porządku dziennym obrad sejmowych.

Uchwalenie tego wniosku i natychmiastowy sekwestr stanowią konieczność nieuchronną.

—o—

Komunikat sztabu generalnego

z dnia 31. stycznia 1920.

Front litewsko-białoruski:

Na północ od Dźwiny oddziały wojsk gen. Rydza-Smigłego ciągłymi energicznymi wypadkami nie pozwalają przeciwnikowi przeprowadzić koncentracji przed naszym frontem. Na odcinku południowym, atak bolszewicki na wś Lesna został krwawo dla nieprzyjaciela odparty. Na reszcie frontu w utarczках patroli wzięto kilkunastu jeńców.

Front wołyński:

Na przedpolu Lubaru kompanie nasze w wal-

ce wywiadowej z batalionem nieprzyjacielskim, zadały mu dotkliwie straty.

REWINDYKACJA ZIEM POLSKICH NA ZACHODZIE.

Obejmowanie terenów odbywa się w dalszym ciągu planowo. W dniu wczorajszym zajęliśmy Karszewy.

Drugi zastępca Szefa Sztabu
MALCZEWSKI.

Ustalenie granic.

GDANSK. 31 stycz. Pat. Komisya graniczna polsko niemiecka rozpoczęła działalność w pierwszych dniach lutego. Siedzibą komisji będzie Poznań.

Mieszkańcy Miłopolski długo w pamięci zachowają z czliwością jaką potraktowano jej politycy gospodarcze w Warszawie i niezapomną postać wszechpolskim, którzy stąd demagogią wyuzdzili mandaty, jak dla ratowania fotelu ministeryjalnego swego partyjnego kolegi nie zawahał się poświęcić potrzeb tego kraju, które absolutnie nie stały w kolizji z interesem państwa, nie wdrygnęły się przed zupełną pauperyzacją wars w urzędniczej, która przedewszystkiem ich mandatami obdarzyła.

Jeżeli dodamy, że zupełnie niewiadomo kiedy narazie skończy się ten stwozony dziś chaos rywalizacji dwóch obowiązujących walut który największą szkodę ludności przynosi, a jest rajem dla spekulantów.

O dotkliwych skutkach rządów warszawskich dyktantów.

Pokój czy wojna?

Koalicja zniosła blokadę Rosji, Anglja podpisała układ z bolszewikami, oto wiadomości, w osłupienie wprowadzające czytelnika polskiego, któremu wmawia się od roku, że koalicja nigdy nie pogodzi się z bolszewikami.

Jakże to pogodzić razem, co się stało że podczas, gdy my marzymy zupełnie jaśnie o marszach na Kijów, na Moskwę, (przemówienie biskupa w Chełmie do Naczelnika państwa), gdy mobilizujemy coraz nowe szeregi i coraz groźniej pobrzekujemy szabelką „przyjaciela” nas, kokietując z bolszewikami, zaczyna się myśleć o tem, by bolszewikom posyłać armaty i karabiny które przeciw nam samym obrócone zostaną?

Stała się rzecz zupełnie prosta, Zachód zrozumiał, że największym błędem w stosunku do bolszewizmu jest zwalczanie go militarne, że

MILITARYZM ANTYBOLSZEWICKI JEST WŁASNIEM PODSTAWĄ AGITACJI BOLSZEWICKIEJ,

czego doświadczyła Francja w Odrasie, Anglja na Murmanje, Ameryka w Syberji. Zachód rozumiał że interwencja na Wschodzie wbrew woli klas pracujących zachodu musi przyspieszyć wybuch rewolucji społecznej, że walka z bolszewizmem przeciw opinii i woli robotników Anglij, Francji, Ameryki i Włoch jest nonsensem, jest dolewaniem oliwy do ognia. Nie chciał wmyśleć się w to Clemenceau i paść musiał i oto w kilka dni, po jego upadku zmienia się zasadniczo kurs polityki koalicyjnej w stosunku do bolszewików.

Na Polskę zmiana ta spada jak grom. Uzaledźniona w polityce swej wyłącznie od „tygrysa”, który z dnia na dzień zmieniał się w „senatora” nie rozumie Polska co się dzieje, rozumieć nie chce. Dla endecji według słów St. Grabkiego nie ma czasu, militaryści nasi nie chcą pokoju, boją się go, jak ognia.

Bolszewicy przedłożyli rządowi przed miesiącem propozycje pokojowe, które brzmią (cytujemy za Kurjerem lw.):

„Rząd komisarzy ludowych socjalistycznego związku republiki sowieckiej w Rosji do Polskiego Rządu i polskiego ludu. Polska musi się zdecydować na krok, którego zaniedbanie miałoby dla

obu ludów na szereg lat najsmutniejsze skutki. Wszystko wskazuje na to, że imperyalistyczna koalicja, agenci Churchilla i Clemenceau chcą popchnąć Polskę do zgubnej walki z Rosją sowiecką. Świadoma swej odpowiedzialności wobec mas pracujących, ożywiona chęcią zaoszczędzić na znaczących ofiar i klęsk, oświadcza rada komisarzy ludowych co następuje:

1. Polityka Rosji sowieckiej względem Polski nie zależy od przemijających dyplomatycznych czy militarnych kombinacji, ale od niewzruszonych zasad, które podyktowały narodom prawa wolnego o polje stanowienia.

ROSYA SOWIECKA UZNAŁA NIEZAWISŁOŚĆ I SUWERENNOŚĆ RZECZYPOSPOLIT. POLSKIEJ. To jest podstawą wszystkich stosunków z Polską.

2. W odniesieniu do ostatniej propozycji pokojowej, z którą 22. grud. 1919 rada komisarzy ludowych zwróciła się do Polski, oświadcza Rząd rosyjskich sowieców, że

NIE PLANUJE ON BYNAJMNIEJ POLITYKI ZACZEPNEJ WOBEC POLSKI.

Wojska czerwone nie przekroczą obecnie frontu białoruskiego, przebiegającego koło Dryssy, Polocka, Borysowa, Baryczy i Ptyczy. Rząd komisarzy oświadcza zarówno imieniem swoim jak i tymczasowego rządu ukraińskiego, że nie przedsięwzięnie żadnej akcji militarnej ani na zachód od tej linii, ani na froncie Groduwcy i Fława.

3. RZĄD KOMISARZY SOWIETÓW OŚWIADCZA, ŻE (ANI Z NIEMCAMI, ANI Z INNEM PANSTWEM, NIE ZAWIERAŁ NIGDY UKŁADU ZWRACAJĄCEGO SIĘ BEZPOŚREDNIO CZY POŚREDNIO PRZECIW POLSCE

i zaznacza, że duch polityki międzynarodowej sowieców wyklucza zupełnie możliwość takiego układu.

4. Rząd komisarzy oświadcza, że

NIE MA TAKIEJ SPRAWY GOSPODARCZEJ ANI TERYTORYALNEJ, KTÓREJBY NIE BYŁO MOŻNA UREGULOWAĆ DROGĄ UKŁADÓW

grze więcej realnego charakteru z rozmysłu tracą się rytmiki i dźwięki rymów, by je zbliżyć do języka potocznego. Tem właśnie grzeszyła większość artystów, obniżając piękno wiersza, co więcej, zacierając je, a tem samym odbierając główną wartość dzieła.

Co się tyczy gry w szczegółach, to zainteresowanie powszechnie zwraca się ku trójce roli tytułowej, której podjął się p. Tarasiewicz. Rola to popisowa dla znakomitego deklamatora, jakim jest artysta; spodziewano się dużo, i przyznać trzeba, że oczekiwania nie zawiodły. Wprawdzie pod względem zewnętrznego wygądu, jakoteż co do specjalnego ujęcia typu, posiada stworzona przez p. Tarasiewicza odbiega nieco od wyobrażenia Fantazego, jakie się ma o nim na podstawie lektury i świadomości, że poeta chciał w nim skarykaturować rysy charakteru Krasjńskiego, — lecz to, mojem zdaniem, niema znaczenia przy ocenie gry, byle typ, pojęty i stworzony przez artystę był pełny i konsekwentny. P. Tarasiewicz nie uwydatnił silnie chorobliwej namiętności kapryśności Fantazego, jego — według nowożytnych określeń — niejako nerwowego stanu psychicznego, wywołanego przeczeniem na punkcie piękna i poetyckości. Krecja jego przedstawiała dumnego, wzgardliwie ironicznego panika, z pewną ale słabo zaznaczoną dozą sentymentalu i donkiszoteryi czy bafronizmu. Dykcja i gesty uzupełniały ten obraz, w sobie zupełnie skończony, odcinający się wyrazistością od innych, doskonały tak, że zadowalał i interesował w wysłuchaniu, jako wsłuchanie, kunsztowne przeprowadzony typ sceniczny. A podnosiła wartość roli deklamacyjna, w której wychwytywało się całe piękno wiersza Słowackiego, pełnobrzmiąca, odpowiednio skandowana, pieszcząca się — że tak powiem — ze słowami. Tylko przez usta p. Tarasiewicza przemawiał w tej sztuce Słowacki.

Na grę p. Trapszo, jako Ida i przez dwa

przez wzajemne ustępstwa, tak jak się to stało z Estonją. Komisarze ludowi dla spraw zagranicznych gwarantują, że na zebraniu wszechrosyjskich rad, mającem się odbyć w lutym b. r. zostaną uroczyście przyjęte powyższe zasady w stosunku do Polski”.

Musimy teraz rozstrzygnąć swoją przedewszystkiem przyszłość mając na oku. Dobry pokój, który pozwoli rozpocząć pracę wytrwałą, ogromną i nieodzowną, czy zła, bemyślna, beznadziejna wojna, w której granaty angielskie będą tęły w nasze wojsko, w której rządzić będą nami militaryści i żandarmi, oto pytanie, na które odpowiedzieć musimy.

Odpowiedziała już na nie Koalicja, musimy jaknajśpieszniej odpowiedzieć i my.

Debesze.

Minister Patek wraca.

WARSZAWA. (Pat.). „Kuryer Poranny” podaje z Paryża. Minister spraw zagran. Patek powrócił do Paryża z Londynu gdzie odbywał trzygodzinną konferencję z Lloydem Georsem. Wyniki tych narad są zadawalające. Minister Patek opuszcza Paryż nieodwołalnie we czwartek. Przed wyjazdem odwiedzi prezydenta ministrów Milleranda.

Podjęcie ruchu na kolejach.

Dyrekcja kolei państwowych we Lwowie donosi: Z dniem 1 lutego 1920 podjęty zostanie na nowo na wszystkich liniach ruch pociągów osobowych w rozmiarach jak przed dniem 8 stycznia 1920 z wyjątkiem pociągów Nr. 211 (odjazd ze Lwowa o godz. 8 min. 43) i Nr. 214 (przyjazd do Lwowa o godz. 16 min. 15) które nie będą kursowały ze Lwowa do Złoczowa, ale tylko ze Lwowa do Krasnego i z powrotem.

Wojska angielskie w Gdańsku.

GDANSK. Pat. — Przybył tu angielski oddział kwaterunkowy w liczbie 100 żołnierzy i przystąpił niezwłocznie do przygotowania pomieszczeń dla oddziałów francuskich i angielskich, które mają tu przybyć 9 lutego.

3 teatru.

„FANTAZY”

dramat w 5 aktach J. Słowackiego.

II.

Jeżeli będziemy oparowali określeniami szablonoowymi, podzielną literaturę dramatyczną na sztuki sceniczne i literackie. Jeden i drugi rodzaj wymaga odmienną technikę w wykonaniu: z rytym i środkami jakie się stosuje przy sztukach natury syczącego repertuaru, nie można przyspować do odegrania „Snu nocnej letniej” Szekspira „Fantazego”, czy innych utworów Słowackiego.

O ile nasz teatr wywiązał się z zadania? Ułatwiała je przedewszystkiem niewymagająca żadnych specjalnych wysiłków scenerya i inscenizacja: dworek wiejski, jak w normalnym dramacie wchodzące i wychodzące osoby o typach bądź co bądź konkretnych — słowem, cała zewnętrzność naturalna, zwykła. Do tego charakteru sceneryi dostosować atoli trzeba było anormalne perypetycje życia wewnętrzznego tak, aby nie wyzyskiwało się rażącego kontrastu między codziennym otoczeniem a poezią dialogów i akcji — a to reżyserji, jakoteż wykonawcom się udało, i to podnieść muszę jako jedną z walbrów przedstawienia. Wrażenie jednolitości czy harmonii całości nie zepsuł żaden dysonans dzięki zachowaniu umiaru.

Lecz z drugiej strony muszę skonstatować, że wina tego, iż przedstawienie nie dało w sumie pełni estetycznego zadowolenia, przypisać należy nieuwzględnieniu tej kardynalskiej cechy jaka pozwala poezji należycie się uwydatnić, to jest deklamacyi. Słowacki jest wirtuozem słowa, można powiedzieć, że wielkość swą i urok zawdzięcza temu niesłychanemu bogactwu, kofozystyce i melodyjności słów, którym, jak klejnotami ozdobił mowę ojczystą. Nie odda się duszy jego, ni blasku geniuszu, jeśli się tylko mówić jego wiersze, jeśli w niefortunnie zastosowanyc celu nadania

pierwsze akty patrzyłem z rozczarowaniem potęgowanym tą okolicznością, że niewyraźna dykcja odbierała możliwość słyszenia tekstu. Nie mogłem zgodzić się z melodramatyczną przesadą hr. Ida i gdy ona jest tylko egzaltowane poetyczna. W następnych aktach wrażenie naprawiło się: artystka markowa a grę przy zachowaniu odpowiedniej rozległości, chroniąc w ten sposób rolę swą od popadnięcia w typ fałszywego komedjowy.

Trzecią osobą, która zamacza się w sztuce bardzo wyraźnie, jest major rosyjski, przysła, szczerza, jak wierza — to aż na śmierć dusza. Grał go z powodzeniem p. Rydzewski, acz scena ostatnich chwil przedśmiertnych, trwająca przeszło kwadrans, stawia nadzwyczajne dla artysty wymagania. Autor każe bardzo dużo umierać i na dubietkach mówić na scenie; wrażenie przez to oczywiście się osłabia, w czem atoli nie pomógł wity artysta, który, o ile mógł, starał się utrzymać naturalność i siłę nastroju.

W Janie p. Boeikego mogę pochwalić jedynie piękną postawę, monotonna, plączliwie rzeczona deklamacja, brak ruchów nie usposabiały korzystnie dla tej kreacji.

Tragiczna maska Dyany — p. Hałacińskiej, była niewłaściwa, zwłaszcza utrzymywana w nieruchomości przez cały ciąg przedstawienia. Była w p. Hałacińskiej nienaturalność, martwość figury woskowej, wyglądała jak automat.

Stela — p. Wernichówna była ujemną wdziękłą, żywą, kochającą i kochaną dziewczynką. P. Larewicz wcale udanie kreował postacią Rzecznickiego, wyposażając go jednak może zbyt dużą finezyjnością. P. Bielecki jako hr. Respekt nie przypominał zanadto siedmiopalkowego magnata, ale zachowywał naturalność gry.

Jeden zasadniczy warunek: przez wydobyć piękną deklamacyjną, podnieść ton przedstawienia — tego domaga się brylantowa muza Słowackiego.

ARTUR Cwikowski

Dziś KIERMASZ KOSTYUMOWY Dziś

z tańcami

w salach „Jzd Charuzim“ ul. Ernsteina 1. 11.

Początek o godz. 9. wieczór. - Orkiestra salonowa. - Wstęp 15 Kor.

Konferencya socyalistów z państw, powstałych na gruzach carskiej Rosyi

Sprawa nawiązania bliskich stosunków między partiami socyalistycznymi państw, powstałych na gruzach byłego imperium rosyjskiego posiada doniosłe znaczenie dla utrwalenia ich państwowej samodzielności i dla rozwoju ruchu socyalistycznego w tych krajach. W zrozumieniu tego Rada Niezależna na posiedzeniu dnia 29 października powzięła następującą uchwałę:

„Polska Partya Socyalistyczna uważając ściśle porozumienie pomiędzy Polską a Ukrainą, Białorusią, Litwą, Łotwą, Estonią i Finlandyą za rzecz w interesie socyalizmu międzynarodowego, a także wszystkich tych krajów, poleca C. K. W. zwrócić się do partii socyalistycznych Litwy, Białorusi, Ukrainy, Łotwy, Estonii i Finlandyi, celem urządzenia w najbliższym czasie wspólnej konferencyi w sprawie stosunków wzajemnych Polski i państw wyżej wymienionych, w sprawie stosunku do Rosyi, oraz nawiązania ścisłej łączności z powyższymi partiami.“

W wykonaniu powyższej uchwały Sekretaryat Generalny P. P. S. nawiązał stosunki z partiami socyalistycznymi wymienionych krajów, zaś w dniu 9 stycznia odbyło się w

Warszawie zebranie z udziałem przedstawicieli P. P. S. Litewskiej Socyalno-Demokratycznej Partii, Ukrainkiej S.-D. Partii i Ukrainkiej Socyalno Rewolucyjnej Partii. Imieniem P. P. S. zagał zebranie tow. Daszyński, wtając obecnych przedstawicieli socyalistycznych państw narodów litewskiego i ukraińskiego i wyjaśniając cel projektowanej konferencyi. W dyskusji zabierali głos przedstawiciele wszystkich, reprezentowanych na zebraniu partii, poczem ustalono następujący porządek dzienny konferencyi:

1. a) Ruch wyzwolenczy narodów na terytorium byłego caratu a walka klas.
- b) Pokój na wschodzie.
2. Stosunki wzajemne walczących o swą niepodległość narodów.
3. Ogólne warunki stosunki pomiędzy socyalistycznymi partiami, biorącymi udział w konferencyi.
4. Stanowisko tych partii w Międzynarodowie.

Po stanowiono odbyć konferencyę w Warszawie, termin jej zwołania ustalono na sobotę, 10 marca 1920 r.

Dnie świąteczne będą zamienione na dni pracy.

WARSZAWA. Pat. — Prezydent Rady Ministrów komunikuje: Rząd rozważa obecnie w porozumieniu z w. a. za kościelną zaliczenie do t. zw. dni pracy dni tychczasowych dni świątecznych a mianowicie: drugiego świąta Bożego Na-

rodzenia i poniedziałków: po Zmartwychwstaniu Pańskim, po zesłaniu Ducha św. św. Oczyszczenia, Zwiastowania i Narodzenia Najsw. P. Maryi wreszcie świąta św. Stanisława. Sprawa ta zostanie niebawem przedstawiona do decyzji Sejmowi. Na razie jeszcze żadna zmiana nie została. Dzień 2 lutego br. będzie u nas obchodzony jako dzień świąteczny.

Obrazki bez retuszu.

Rondo.

Pewnego poranka wyczytał pewien minister pewnej Rzeczypospolitej w gazetach, że w obrębie całego państwa zastanowiono ruch wszystkich pociągów na 14 dni.

— To za ewne zarządzenie mego poprzednika! myślał minister i poszedł do cukerni Leusa, aby zasięgnąć bliższych wiadomości.

U Leursa nie było wiadomo, ale poradzono mu pójść do „Kresow“, gdzie przesiadywał jego poprzednik ministerialny i u niego zasięgnąć leży a.

Były minister rzeczywiście się dował w „Kresowach“, ale sobie nie mógł wcale przypomnieć, czy wydał takie zarządzenie.

Obcny minister nie w ciemną bitę, poklepał swego byłego kolegę po ramieniu, jakby mówiąc: „Wiem, wiem, kochany panie kolego!... Strzelisz głupstwo i wstydzicie się przetrwać do jego ojców!“ — A na głos dodał: To się każde z ministrów przydarzyć może. Nie biorę wam tej pomyłki za złe, bo co „hodie mihi“, może być „cras tibi“. Nie podrywajcie mnie chyba że po epam wasze zarządzenie?... Ani mowy! Między ministrami powinna być ścisła solidarność, jak między lekarzami. Chory nie powinien absolutnie wiedzieć na jaką chorobę umarł... Zresztą, moloch nie powinien dostawać żeru, w formie skondensowanych głupstw, popełnianych mimo najszczerszej woli przez ludzi na odpowiedzialnych stanowiskach. Nie bójcie się

wie kolżko! N blesse obligel! Wasze zarządzenie jest w mocy — i kwita.

Pomiędzy tej długiej przemowy, były minister nie mógł sobie ani rusz przypomnieć, czy wydał o zarządzenie, zastanawiające ruch pociągów na 14 dni w obrębie całej Rzeczypospolitej.

Minister uważał zawsze swego byłego kolegę za indywidualność o wybitnej atrofii mózgowej i dla pewności zwrócił się do swego sekretarza z zapytaniem: „Kto wydał zarządzenie zastanawiające ruch pociągów na 14 dni w obrębie całej Rzeczypospolitej?“

Sekretarz zapewnił pana ministra, że po zasięgnięciu dokładnych informacji, przedłoży piśmienny raport w tej sprawie i na drugi dzień, zwrócił się do szefa sekcji w Ministerstwie, z koniecznym zapytaniem: Kto wydał zarządzenie, zastanawiające ruch pociągów na 14 dni w obrębie całej Rzeczypospolitej?

Szef sekcji nie mógł chwilowo służyć wyczerpującą odpowiedź i zwrócił się w tej sprawie do szefa departamentu ruchu przy Ministerstwie z telegraficznym zapytaniem: Kto wydał zarządzenie, zastanawiające ruch pociągów na 14 dni w obrębie całej Rzeczypospolitej?..

Szef departamentu ruchu zwrócił się do naczelnika z telegraficznym zapytaniem: Kto wydał zarządzenie i t. d.

ARTUR ĆWIKOWSKI.

Pieśń o polskim morzu.

O, morze polskie! musiałoś długo
Cudzej potęgi skarby w świat nieść...
Wesel się morze! Wiślaną strugą
Oczekiwana popłynie wieść.

Do bursztynowych twoich wybrzeży,
W twą senną, mroczną perłową dal
Żarliwa luda tęsknota bieży,
Piersią przypada do twoich fal...

Czy pomnisz naszych korabli loty
Omszałych gontyn ofiarny dym?
Gwar mowy mojej i szczerzłotej,
Co wrzał przed wieki na brzegu twym?

Ach, życie ślad swój powierza piaskom! —
Guzd jest ów wolny, szczęśliwy lud,
Któryś ty swoją pieśnią łaską
I wykaraniał płonem swych wód?

Ale ty, święta falo słowiańska,
Na dawnych bander wciąż czekasz wiew...
O mury Gdańska, o mury Gdańska
Bije twa boleść i żal i gniew...

A tu, my z drżeniem czekając, stoim
Dziś z u jorego ocknięci snu,
By pójść, zachłystnąć się wichrem twoim,
Wiekiego w płuca zachwycić tchu.

Bo, aby życie podjąć na nowo,
Twych opiekunczych trzeba nam sił...
Morze ty, morze! pizez noc grobową
Duszy narodu twój szum się śnił...

I jak płacz głuchy, ciemny, daleki
Echem uderzał o żywy grób —
Śpiewaj dziś morze, pieśń, co na wieki
Nierozwalny obwieszcza słuł.

Wyrok w sprawie gumowej zatwierdzony.

Dowódca D. O. G. gen. Madziara zatwierdził wyrok sądu polwego skazujący por. Kwiecińskiego na 18 lat, a dra Krowowskiego na 10 lat więzienia.

Temsamem wyrok ten stał się prawomocnym.

Naczelnik wydziału obiecał do 24 godzin o wszystkim przedyć relacyę i wysłał do wszystkich Dyrekcji kolei państwowych cyrkularz telegraficzny, zaczynający się od słów: Kto wydał zarządzenie i t. d.

Dyrektorowie poszczególnych Dyrekcji, wysłali natychmiast notę cyrkularną do naczelników poszczególnych stacji kolejowych w obrębie dyrekcyjnym z zapytaniem, wystylizowanym w dość ostrym tonie: Podać pod osobistą odpowiedzialnością naczelnika stacji do 3 dni, kto wydał zarządzenie zastanawiające ruch pociągów na 14 dni w obrębie całej Rzeczypospolitej.

Na naczelników urzędów stacyjnych padł strach nieopisany, więc zebrali cały pocłogły im personal i uiszczać groźne brwi zapytali stenotorowymi głosy: Kto wydał zarządzenie, zastanawiające ruch pociągów na 14 dni w obrębie całej Rzeczypospolitej?

Kto wydał?... Pytamy, kto wydał?
Nikt nie wiedział!

Zdaje się, że pewien minister kolei, pewnej Rzeczypospolitej nie otrzymał do dziś odpowiedzi na swoje pytanie — bo skąd zresztą ma ktoś wiedzieć o rozporządzeniu, które Bog wie skąd i jakim cudem obiegło wszystkie gazety, powodując zastanowienie ruchu pociągów na 14 dni w obrębie całej Rzeczypospolitej.

Raort.

ŻYCIE WYTWORNE

ILUSTROWANE CZESOPISMO

WSZĘDZIE DO NABYCIA.

Redakcja: LWOW, ul. Fredry 4.
WARSZAWA, ul. Bracka 18/4.

Administracja: LWOW, ul. Batorego 36.
WARSZAWA, ul. Bracka 18/4.

121-1

Z SEJMU.

Kara śmierci za łapownictwo uchwalona.

Podwyższenie dyet poselskich.

WARSZAWA, 31/1. Pat. Na wtorecznym posiedzeniu Sejmu po interpelacjach przystąpiono do porządku dziennego. Bez dyskusji przyjęto wniosek konwentu seniorów, że dyety poselskie i dodatki drożyniane uchwalono 28. października z. r. oraz fundusz reprezentacyjny marszałka podnosi się automatycznie jednocześnie o taki sam najniższy procent jaki jest lub będzie wprowadzony jako podwyżka drożyzniana dla nieżonatych pracowników państwowych.

Ustawa o karze śmierci na urzędników przestępców.

Nastąpiła dalsza rozprawa nad ustawą o odpowiedzialności urzędników cywilnych, sprawozdawca poseł Śliczekowski proponuje w imieniu większości komisji poprawki do art. 1 i 2. ażeby dodać wyraźnie, że kara śmierci ma być wykonana przez rozstrzelanie.

Poseł Władysław Dębski, zaznacza, że należy także ustanowić karę na tych, którzy łapówki dają. Po tych przemówieniach wyczerpano dyskusję szczegółową i przystąpiono do głosowania. Poprawkę mniejszości, określającą co najmniej na 2000 Mk. sumę sprzeniewierzoną, podlegającą karze, odrzucono. Poprawkę komisji w myśl wywodów referenta, że wyrok śmierci ma być wykonany przez rozstrzelanie, przyjęto. poczem ustalono całą ustawę wraz z poprawką posła Władysława Dębskiego.

Budowa gazociągu Moderówka-Lwów.

Przystąpiono następnie do rozpatrywania sprawy budowy gazociągu z Moderówki na linię Rzeszów-Przemysł do Lwowa i przez Nowy Sącz-Tarnów do Krakowa. Referent p. Szymański przedstawia, że teren gazodajny tworzy pas o długości 500 km; według obliczeń prof. Nowaka będzie można na tym pasie ustawić około 186 szybów. Ponieważ obecnie buduje się gazociąg państwowy Jasło-Gorlice, przeto jest anomalia, aby obok państwowych-gazociągów istniały gazociągi prywatne i dlatego komisja oświadcza się za to, aby wywłaszczyć na rzecz Państwa gazociąg prywatny na podstawie ustawy z dnia 2. maja z. r. Nadto na cz. 10by przeprowadzić budowę gazociągu aż do Ustrzyk. W kierunku zachodnim można go doprowadzić do Gorlic, od Gorlic do Limanowej. Referent oświadcza się w końcu za dopuszczeniem kapitału prywatnego. P. Osiecki oświadcza się za to, czy przeciwko dopuszczeniu kapitału prywatnego.

P. Diamand przedstawił, że kapitał prywatny usiłuje wszelkimi szczylinami weisnąć się w ustawodawstwo państwowe. Mowca oświadcza się za to, ażeby zakłady jak i gazociągi były wyłącznie przez Państwo prowadzone.

Minister przemysłu i handlu Olszewski oświadcza, że nie byłby przeciwny dopuszczeniu kapitałów prywatnych, gdyby istotna tego zaobowiązała potrzeba. Rząd jednak rozpoczął budowę gazociągu i znajdzie w dalszym ciągu fun-

dasze potrzebne na ten cel. Co się tyczy amortyzacji akcji, to może ona nastąpić w przeciągu 5 lat. W głosowaniu odrzucono proponowaną przez komisję rezolucję trzecią, dotyczącą dopuszczenia a kapitału prywatnego, a dwie pierwsze rezolucje o budowie gazociągów w myśl wywodów referenta przyjęto.

Przystąpiono do wniosku tow. p. Żuławskiego w sprawie podporządkowania inspektorów przemysłowych w h. zaborze austriackim ministerstwu opieki i pracy społecznej i zrównania ich w kompetencyach z inspektorami pracy. Sprawę referował poseł Żuławski w ducnu wniosków komisji i Rządu. W dyskusji jedynie ks. Lutostański sprzeciwił się uchwaleniu tej ustawy ze względu na doświadczenia z inspektorami pracy, które uczyniono na terenie Kongreśówki. W obronie wniosku wystąpił minister pracy Pełowski. W głosowaniu wniosek ks. Lutostańskiego odrzucający ustawę — odrzucono, samą ustawę przyjęto w drugim czytaniu.

Przystąpiono do dyskusji nad wnioskiem Rządu o uchwaleniu ustawy z 28 listopada 1919 o przymusowym wykuć monet złotych i srebrnych oraz złota i srebra w stanie nieprzerobionym. Ustawę przyjęto.

Wreszcie omawiano sprawę ustawy

o zniesieniu Sejmu i Wydziału krajowego w Galicji

jako dwóch rozmaitych władz. Referent poseł Kiernik przedstawił niewłaściwość istnienia na terenie b. Galicji dwóch rozmaitych władz. Projekt komisji konstytucyjnej postanawia, że Sejm i Wydział krajowy w zasadzie zostaną zniesione, bo wszystkie kompetencje przechodzą na Państwo Polskie. W miejsce Wydziału krajowego wprowadza ustawą organ likwidacyjny w formie d. tymczasowego Wydziału samorządowego, a na jego cz. le będzie stał delegat d. Galicji zaś po zniesieniu delegatury N. czelnik Państwa wyznaczy przewodniczącego na propozycję Rządu.

W dyskusji poseł tow. Hausner zgłosił szereg rezolucji mających na cel utrzymanie pewnych instytucji samorządowych po wsiach i powiatach Galicji wsch. dnzej.

P. Kiernik oświadcza się przeciwko rezolucji posła Hausnera, domagającej się jak najszybciej go zlikwidowania Wydziału krajowego, natomiast drugą rezolucję posła Hausnera wzywającą Rząd, aby do 3. miesięcy przygotował projekt terytorjalnego podziału pracy na województwa, proponuje zmianę w tym d. u. h., ażeby ona mówiła o potrzebie organizacji województwa wraz z samorządami wojewódzkimi w Galicji. Izba jednomyślnie przyjmuje ustawę w drugim i trzecim czytaniu, przycz. m. odrzuca pierwszą rezolucję posła Hausnera, a drugą przyjmuje.

Po komisji odesłano wniosek posła tow. Moraczewskiej wzywający Rząd do przedłożenia ustawy o zaopatrzeniu wdów i sierót po poległych na wojnie światowej.

Następne posiedzenie w środę 4. lutego.

Pod adresem władz wojskowych.

W ostatnich tygodniach przeprowadzili robotnicy akcję cennikową i uzyskali pewną podwyżkę swych płac. Naturalnie wszystkie prywatne introligatornie zastosowały się do zawartej z robotnikami umowy, tylko introligatornie wojskowe przy ul. Kalczej i L. Sapiehy od wprowadzenia jej w życie się uchylają.

Aby nie dopuścić do tego aby robotnicy byli zmuszeni ogłosić bojkot tych wojskowych introligatorni zwracamy się do przełożonych władz by zarządziły spełnienie żądań robotniczych.

KOMISJA PLEBISCYTOWA W CIESZYNIE.

CIESZYN, 31. stycz. (Pat.). Dziel przedstawił się przybyłej do Cieszyna międzynarodowej komisji plebiscytowej członkowie Rady narodowej reprezentanci rządu kraj., generałowie z adiutantami. Do międzynarodowej komisji przemówił krótko tow. Reger, imieniem Rady Narodowej i p. Michejda imieniem władzy krajowej. Odpowiedział przewodniczący komisji hr. Manneville w słowach bardzo serdecznych. Popołudniu przedstawiła się komisja delegacja czeska.

OKUPACJA ŚLĄSKA CIESZYŃSKIEGO.

CIESZYN, 31. (Pat.). Na konferencji ustanowiono następujący program: 2. lutego br. przyjeżdżają wojska francuskie a za nimi wojska włoskie. Francuzi wysadzą w Bożymiu, zajmują stację potem Polską Ostrawę, Karwinę, Frydta i Cieszyn. Włosi zaś zajmą Jablonków, Skoczów, Bielsko a prawdopodobnie także Sosnów i Orawę. W poniedziałek i wtorek wojska polskie opróżnią Śląsk, cofając się poza Bałkę i Osirawicę. Odtąd Śląsk stanowi jednostkę administracyjną i polityczną. Rada Narodowa traci władzę administracyjną. Przy komisji mi. nowani będą prefekt polski i czeski. Komisja stara się jak najspieszniej przeprowadzić całą akcję.

Minister Patek w drodze.

WIENIEN, BK. Minister spraw zagranicznych Patek w drodze powrotnej z Paryża do Warszawy przejeżdżał dziś przedpoł. przez Wiedeń.

Na pozostanie min. tra. zjawił się na dworcu poseł polski dr. Szarota i szef polskiego urzędu likwidacyjnego dr. Twardowski.

Minister Patek konferował przez czas dłuższy z posłem Szarotą, info mował się w stosunkach wiedeńskich i w rozmowie z nim poruszył też stosunek Polski do zagranicy. Do Londynu zawezwany został minister Patek na specjalne zaproszenie Lloyla George'a, z którym w dwugodzinnej konferencji omówił najważniejsze zagadnienia polskiej polityki zagranicznej.

Nowy rozkład jazdy Warszawa-Lwów.

WARSZAWA, 31 stycznia (Pat.) Dnia 5. lutego wchodzi w życie nowy rozkład jazdy pociągów nr. 7 i 8 Warszawa-Lwów i z powrotem przez Lublin-Rozwadów-Przeworsk. Rozkład ten jest następujący: Pociąg nr. 7 odjazd z Warszawy dworzec wiedeński osobowy godz. 19, przyjazd Lwów godz. 9:15. Pociąg nr. 8 odjazd z Lwowa godz. 20:10 przyjazd Warszawa na dworzec wiedeński osobowy godz. 10:30. Z dniem tym zatrzymuje się kursowanie wymienionych pociągów na szlaku Lublin-Refowec-Belzec-Lwów i z powrotem.

Dodatki drożyniane dla funkcyon. państwowych.

WARSZAWA, 31. stycz. Pat. Monitor Polski ogłasza: Ustawę z dnia 27. stycznia br. w sprawie przyznania nadzwyczajnego dodatku drożynianego urzędnikom i funkcyonaryuszom kolei państwowych, nauczycielom szkół powszechnych, państwowych szkół średnich, seminariów nauczycielskich i preparand.

Listy z Niemiec do Polski.

GDANSK, 31 st. Pat. Dzienniki niemieckie donoszą że listy z Niemiec do Polki i do Gdańska pod egidą będą cenzurze, wyjaśniają przytem że ma to na celu zapobieżenie wywozu złota z Niemiec.

Czas odnowić przedpłatę na miesiąc luty

Z życia organizacyjnego biuralistów i warsztatowców kolejowych.

W czwartek dnia 29. stycznia br. o godzinie 7-ej wieczorem odbyło się w lokalu Związku przy ul. Grodecka 69 wspólne posiedzenie sekcji telegraficznej i biuralistów Z. Z. P. K. Rzeczypospolitej Pol. z następującym porządkiem dziennym: Sprawozdanie z dotychczasowej działalności, wybór nowego zarządu, reorganizacja kolejniectwa, wnioski i interpelacje. Po zakończeniu zebrań i przez przewodniczącego Zarządu Okręgowego, kol. Rossiana, który właśnie dopiero co wrócił po pięciodniowym pobycie w Warszawy, kol. Różanowski złożył sprawozdanie.

Mowca wyjaśnił, że wspomniane sekcje nie pracowały dotąd oddzielnie, ale w połączeniu, iż jednak wobec niedalekiej reorganizacji kolejniectwa i z uwagi na poważny wzrost interesów każdej z sekcji, należy działać osobno i przystąpić do wyboru zarządów. Dotychczasowy zarząd szedł równoległe z innymi sekcjami w kwestiach ogólnozawodowych i poprawy bytu członków, jakkolwiek może nie wykazuje równych zasług. Przyczyna leży w zamale jeszcze zwartej organizacji obydwu Sekcji, a zwłaszcza biuralistycznej. Gdy przed niejakim czasem zdawało się, że przyjdzie na porządek dzienny sprawa redukcji ielskiego personelu przy kolei, wystąpiono zawiązać w dyrekcji z kategorycznym żądaniem uczestnictwa delegata organizacji w komisji normującej.

Taksamo delegaci Koła miejsca Z. Z. K. przeciwstawili się w komisji dla rozdziału dodatku obliczeniowego kolejowcom miasta Lwowa propozycji przedstawicieli Koła m. b. sc. P. Z. K., ażeby prowizorycznym przyznać tylko 50 procent dodatku i nie dopuścili do niesłusznego pokrzywdzenia w tym kierunku funkcjonariuszy nieetatowych. Bo tam, gdzie celem spełnienia obowiązku naraża się życie, nie ma różnicy, czy ktoś służy tymczasowo czy stale — życie bowiem każdego człowieka jest jednakowo drogie.

W dyskusji nad sprawozdaniem przez kol. Rossiana podniósł w dłuższym przemówieniu konieczność karnej i zwartej organizacji, stawiając za chlubny przykład sekcję mechaniczną warsztatową, ruchową i t. d. Przy sposobności niezwykle zainteresował przewodniczący Zarządu okręgowego zebrań poważnymi wiadomościami, przywiezionymi świeżo z Warszawy. Oto mianowicie oświadczył, iż przed kilku dniami zjawia się w Centralnym Zarządzie Z. Z. P. K. w Warszawie deputacja kolejowców z Poznańskiego, której przedstawiciel zgłosił

AKCES OKOŁO 40 000 PRACOWNIKÓW WIELKOPOLSKI DO Z. Z. K.

i prosił Centralny Zarząd o zapewnienie się poznańskimi kolejarzami. Kroczą robotę demagogicznych agitatorów P. Z. K. poznańscy os. a. n. do przesyłu i niedadają się dzisiaj wprowadzać i cel wbiład insynicyami na temat braku patriotyzmu u członków Związku warszawskiego. Przedstawiciela poznańskiej delegacji wiano też z ogromnym entuzjazmem w stolicy, kooptowano do Centralnego Związku i urzędownie przedstawiono m. in. rowi Dr. Bartłowi, który przyjął kooptację do wiadomości. Wiele jeszcze nader ciekawych rzeczy enuncyował wprawdzie pobieżnie kol. Rossian — ale gdy Zarząd okręgowy zwołuje w najbliższych dniach specjalnie dla tych spraw nadzwyczajne Walne Zgromadzenie, będzie jeszcze dość sposobności omówić je szeroko i szczegółowo.

Po wyrażeniu votum zaufania kol. Różanowskiemu, przystąpiono do wyboru zarządów. Do zarządu sekcji telegraficznej weszli koledy: Maksamin prezes, Różanowski, Schirówna, Tomića i Kurzejówna. Celem należytego zorganizowania biuralistów, wybrano narazie prowizoryczny zarząd w osobach kolegów Krzeczowski, Mayra i Jakubowski.

O PROJEKCIE RZADOWYM REORGANIZACJI KOLEJNICTWA

referował kol. Maksamin, przy czym omawiano wdrożoną już podobno przez lw. dyrekcję akcję redukcji sił prowizorycznych i powzięto uchwałę, upelmocniająca kol. Różanowskiego do zabezpieczenia Koła miejsca Z. Z. R. przez interwencję u miarodajnych czynników należnego wpływu na powyższą akcję.

Wreszcie kol. Maksamin wyłuszczył program pracy sekcji telegraficznej, kol. Różanowski apelował do solidarności członków i członkiń — a w końcu po gorącym przemówieniu prezesa kol. Rossiana, zamknęto posiedzenie.

Nazajutrz t. j. w piątek 30 stycznia b. r. obradowała w lokalu Związku sekcja mechaniczna. Dyskusja toczyła się wartko, jakkolwiek nie brakło momentów, pełnych temperamentu.

SZŁO O WYRÓWNANIE KRZYWD STABILIZOWANYCH

na zasadzie dawnych niskich płac podstawowych w porównaniu z młodymi pracownikami, którym obecne warunki płacy zasadniczej umożliwiły zaledwie po kilku latach służby, stabilizację i odpowiednią pobory. Sprawę zaawiono i robiło należało wysłać do dyrekcji deputację z moźów zaufania i przedstawicielstwa w celu energicznej interwencji.

dektwa przez „panienkę“ w biurze fizykatu, zaś na prowincyi czyniły to i czynią zony lekarzy i inne niepowołane osoby, zaś jeżeli sam lekarz raczył takie świadectwo wysłać — to również było i jest tylko czezą formanością. Chodź to tu jedynie o złożenie opłaty w rozmaitej wysokości (od 70 h do 10 K). A przecież zdrowotność publiczna ucierpiała na tem! Wszak ludzie przywoził i rozwoził zarazę!! Kto tu zawinił?

Teraz mówi się, że tyfus powłeczony został przez ludzi powracających z Ukrainy.

Jest to nieprawdą, gdyż tyfus już przedtem istniał w Galicyi, a teraz się rozszerzył.

Narody organizują się społecznie, by ułatwić sobie egzystencję.

Dlaczego jesteśmy pozbawieni dobrodziejstwa tej organizacji choćby w tym jednym wypadku, który w każdym razie od nas samych zależy, a nie od ententy?

Na prowincyi (wschód) choruje ponad 10 procent do 15 procent ludności t. j. tam gdzie ludzie mają dobre powietrze i stosunkowo lepiej się odżywiają. Cóż dopiero dzieje się w większych śródmieściach jak n. p. Lwów, gdzie brak pożywienia, odzieży, opatu, a nawet zdrowego powietrza? Niemcy dawno byliby już stumili zarazę, a my tak gościnnie ją przyjmujemy, dając jej przytułki w teatrach, kinach, sztolach etc!

Jakżeż może być inaczej, skoro lekarze lwowscy mają sami po kilka przedsiębiorstw kinowych? Czyż na te cętkie czas nie byłoby zbrońką wobec siebie samego, zamknąć własne kina na parę tygodni?

A szkoły! Przecież młodzież szkół lwowskich znajduje się teraz w gorszych warunkach, aniżeli młodzież prowincjonalna, bo na prowincyi dziecko ma co jeść i ta az za progiem ma czyste, zdrowe powietrze, cała szkoła kąpie się w słońcu. A u nas dziecko przeszkła w suterynach, a choćby nawet na piątce, to w najlepszym razie ma słońce w mieszkaniu 2 godziny dziennie, zaś powietrza dobrego nigdy niema. Takie już są warunki wielkomiejskiego życia (za tem, że młodsza odporność organizmu i skłonność do chorób).

W szkole znajdują młodzież jeszcze gorsze warunki, bo zatrute powietrze i młoty zarazków. To też nasze szkoły, miejskie, powinny być otaczane specjalną opieką.

Tymczasem co się dzieje? W szkołach brud, kurz, smród i t. d. bo przyprrowadzenie budynków do porządku wymaga wielkich kosztów!

W szkołach mieściły się szpitale wojskowe: rosyjskie, niemieckie, austriackie, polski i t. d. Po opróżnieniu szkół przez wojsko przeprowadziło się „dezynfekcję“ t. j. podbieliło ściany do 2 m wysokości (znowu z powodu wielkich kosztów) a wyżej wszędzie mogą być tyfusy, cholery, wszystko jedno!

Wiedzą z doświadczenia, że zawaświeniu ulegają najłatwiej zawsze dzieci. Każda matka wie o tem doskonale, że u dziecka prędzej znajdzie się wesz, niż u starszego, przy jednakowym przesieganiu czystości. A cóż na to lekarze? Dacie miedia, białejny i jedzenia — powadają oni — a zaraza sama zniknie, tymczasem zaś nicci żrą, świat się wskutek tego nie zawałi, ani dżira w niebie się nie robi.

To jest obywatelskie pojmowanie obowiązku! Społeczeństwo musi samo bronić się przeciw zarazie bez oglądania się na pomoc ludzi natchętnych.

Ponieważ najgłówniejszymi rozsadnymi chorobami są kina, teatry, szkoły i koleje, przeto warunkowo należy zamknąć te instytucje, nie zważając na to, czy artysta lub urzędnik za darmo będzie pobierał pensję. Obowiązkiem rządu jest żyć na to pieniądze w imię przyszłości i dla dobra narodu, który powierzył mu swe kierownictwo.

Działać wczas, bo głód przednowkowy niedaleko — a wtedy ratunek będzie spóźniony!

Transport towarów z Ameryki do Polski.

WARSZAWA. 31 stycz. Pat. Wedle dobiecia z Nowego Jorku. parowiec polsko amerykańskiego Towarzystwa żeglugi morskiej wyotygnął z Nowego Jorku z ładunkiem surowców, środków żywności i lokomotyw.

Epidemia.

Tyle pisze się we wszystkich dziennikach o epidemii, o zamykaniu szkół, lokali publ. etc., że już to samo świadczy o ogólnem podjęciu, o potężnej odruchowej akcji obronnej przeciw temu straszному wrogowi. I zupełnie słusznie. Kto zastanowi się poważnie nad skutkami epidemii, ten pojmie, jak potworne wprost grozi nam niebezpieczeństwo.

Tak jak włokąca się za armją dżuma, niszcząc, demoralizuje ją i ubezwładnia, tak też epidemia wśród społeczeństwa wywołuje ogólny rozstrój, zdemoralizowanie, zabija wszelką inicjatywę, niszczy energię, wogóle wywołuje objawy najmniej w życiu społecznym pożądane. Jest to zupełnie zrozumiałe, gdyż wystarczy wejść w położenie i stan psychiczny człowieka, mającego w domu chorą na tyfus żonę, lub dziecko, by pojąć jego chęć i zdolność do jakiegokolwiek pracy.

Jeżeli w czasie epidemii stan taki obejmie szerzy ogół — staje się to wprost katastrofą społeczną — o tyle zdradliwą, że pozornie — przynajmniej w początkach — zdaje się nie zagrażać mechanizmowi życia społecznego. A jednak groźba ta w całej pełni staje przed naszymi oczyma.

Naród cały wygłodzony, w niedziaty, zdenerwowany wojną bez końca, zmęczony niedostatkami stracił wszelką odpowiedzialność i jest wobec zarazy

bezsilny, z rezygnacją oczekuje swego losu. Czasami i tylko z przyzwyczajenia zwróci swe myśli w stronę władz, w stronę świata lekarskiego — tego organu bezpieczeństwa — tej policyi zarobkowej.

Powiedziałem: „tylko z przyzwyczajenia“, bo prawdziwe zaufanie do świata lekarskiego ludność już dawno straciła.

Wszak teraz jest straszny czas paskarstwa i drożyzny, wśród której nawet lekarze zginęliby z głodu, gdyby nie ratowała ich epidemia! Pan Bóg łaskaw! Ciężkie oskarżenia, ale niestety, gorzka to prawda! — Nie pomogą tu tłumaczenia się brakiem środków leczniczych, które wogóle małe mają znaczenie w tłumieniu epidemii, gdyż chodzi tu o środki zapobiegawcze przeciw szerzeniu się zarazy, o zlockatowanie. Dlaczego nie się w tym kierunku nie zrobiło?

Czy świat lekarski nie jest wprost obowiązany wyrzucić presję na rząd, by ten spełnił swój obowiązek wobec własnego społeczeństwa? Kto jest do tego powołany?

Przy podróżach kolejami były żadne świadczenia zdrowia i czystości, które we wschodnich powiatach jeszcze dotychczas obowiązują. Jak np. lekarze wywiązywały i wywiązują się ze swich zadań? Oto we Lwowie wystawiane były te świ-

O przestępstwo przeciw zbrojnej sile Państwa.

O zdradę członków P. O. W. w Stryju.

Lwów, 1. lutego 1920 r.

W sobotę z rana zeznawał jako św. Geller, obecnie zasądzone na rok więzienia za oszustwo, lecz jak informuje wnioś sprzeciw. Świądek z Zakrzewską mieszkał wspólnie. Otrzymywała ona często listy od Żarskiego, rzekomo pisane od więźniów. Były one pisane na pankunowym papierze pod adresem p. Wehrsteinaowej, Wandla, Denstlowej i in. Listy te św. kazał Zakrzewskiej niszczyć, albo sam je palił. Był tu też list Var. do p. Birkenmajera, który św. zniszczył. Na to oświadczył, że w kwietniu żadnych listów nie pisał, chyba Żarski je podrobił.

Św. Władysław Babel, lat 17, zeznaje, że nie może napewno twierdzić, czy osk. Hubal był z Ukraińcami. Aresztowany z początkiem maja, skuty był przyprowadzony do kancelarii. Tu mówił mu Żarski, że Hubal przyznał się przed nim jakoby św. i p. Boblo schowali karabin masz. na strychu. Gdy św. przeczył temu Łoza i Żarski położyli go na ławkę i dali mu 15 kijów. Św. z bólu powiedział na to pytanie „tak” i również do oczu aresztowanemu Boblowi, że schował kar. maszynowy. Było to kłamstwo, bo nie o tem nie wiedział i z Hubalem o karabinie nigdy nie mówił. Na uwagę przewodniczącego, że obecnie nieco inaczej zeznaje jak w śledztwie św., twierdzi, że obecnie prawdę mówi.

Następnie zeznawał jako św. Michał Felon murarz, aresztowany przez Ukr. za czytanie polskiej gazety, w Mikołajowie. Jako murarz w więzieniu pracował. Tu widział więźniów członków P. O. W. i i Hubal skarżył się przed nim, że Ukr. bili go aż do utraty przytomności po kilka razy, lecz on nie chciał się przyznać.

Wrzucili go do ciemnicy i sami ruscy żołnierze mówili mu, że mimo bicia nie przyznał się.

W Stanisławowie siedział razem ze wszystkimi w więzieniu. Był tu p. Jan Wehrstein, który się żalił, mówiąc, „przez was smarkaczy, ja pan milionowy muszę niewinnie siedzieć w areszcie”. Na to odrzekł Var. „ja cierpię, komitet mi nie opuścił, i pan ciepi, mnie bito, my wszyscy niewinnie cierpimy”.

Przed świadkiem Żarski się wywnętrzał, że gdy złapie A. Wehrsteina to otrzyma 10 tysięcy kor., zaś za „szczęśliwie” ukończony proces Powlaków otrzyma drugie 10 tys. kor. i będzie zupełnie uwolniony. Petryk miał otrzymać za swą gołiwość w tym śledztwie 6 tys. koron.

Wedle zeznań świadka w więzieniu bito więźniów dzień i noc. Lecz po zeznaniach uresztowanego M. Birkenmajera w śledztwie nastąpiły zwiększone aresztowania i straszliwsze bicia więźniów w celu wydobycia zeznań, gdzie ukryta broń, amunicja i o wydanie wszystkich członków P. O. W.

Następnie przewodniczący odczytał pismo przysłane z referatu prasowego, które informowało o złym stosunku oryginalnego P. O. W. do rządu i armii polskiej. Organizacje te były luźne bez właściwego kontaktu ze sobą i z dowództwem armii, statutowo nie posiadały, tylko regulamin, który miał jedyny cel — walkę orężną z nieprzyjacielem.

Po przerwie przystąpiono do odczytywania zeznań świadków, którzy z powodu choroby nie mogli przybyć na rozprawę, poczem ukonstytuowano posępowanie dowodowe. Następnie przewodniczący odrzucił rozprawę na niedziele. Dziś spoziewany jest wyrok w tej sprawie.

—o—

W sprawie wychodźstwa do Ameryki.

Ministerstwo Pracy i Opieki Społecznej komunikuje:

Osoby pragnące obecnie wyjechać do St. Zjednoczonych winne:

1. Uzyskać od odpowiednich władz administracyjnych paszport zagraniczny, wizowany w konsulacie St. Zjednoczonych Ameryki i Północnej.

Otrzymanie wizey ułatwione jest przez okazanie w konsulacie „Affidavit”, sporządzonego w Ameryce, przez krewnych petenta, zawierającego oświadczenie, że osoba zamierzająca emigrować do Ameryki może na utrzymanie ze strony jej amerykańskich krewnych. Powyższy „affidavit” sporządzony być winien przed notaryuszem w Ameryce i za pośrednictwem Attache do Spraw Wychodźczych przy konsulacie polskim w Stanach Zjednoczonych przesyłany do Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej. W sprawie uzyskania zezwolenia ze strony władz imigracyjnych w St. Zjednoczonych na wyjazd, winien emigrant odpowiadać wymaganym warunkom przez ustawę z dnia 1 maja 1917 roku.

Ustawa ta stanowi nowe ograniczenia dotyczące do ograniczeń w ustawach poprzednich. Na zasadzie tej ustawy każdy przybywający cudzo-

ziemiec powyżej lat 16, musi wykazać umiejętność czytania w swym własnym języku. Następnie osoby są zwolnione ze zdawania egzaminu:

1. Osoby fizycznie niezdolne do czytania.
  2. Biżycy kiewni (ojciec i dziadek, mający więcej niż 55 lat, żona, matka, babka, zamężna i owdowiała córka) obywateli St. Zjednoczonych lub cudzoziemców prawnie tam zamieszkałych.
  3. Osoby przybywające do St. Zjednoczonych, aby uniknąć prześladowań religijnych w miejscu ich ostatniego zamieszkania.
  4. Osoby poprzednio zamieszkałe w St. Zjednoczonych, które były prawnie dopuszczone i zamieszkiwały tu nieprzerwanie przez 5 lat, a powrócą do St. Zjednoczonych w przeciągu 6 miesięcy od ich wyjazdu.
  5. Osoby przejeżdżające przez St. Zjednoczone.
  6. Wystawcy i ich urzędnicy, których wystawy są upoważnione przez kongres.
- Bliższych informacji udziela Ministerstwo Pracy i Opieki Społecznej przez swoje organy wykonawcze w sprawach wychodźczych.

—o—

Akcja cennikowa techników dentystycznych.

We środę 28 bm. zebrał się pomocniczy dentystyczno-techniczny w lokalu Organizacji, celem wybuchania odpowiedzi pryncypałów na wniesiony memoriał i zastanowienie nad dalszymi krokami. Po otwarciu zgromadzenia odczytał przewodniczący list st. w. lekarzy dentystów, zawierający ich w nieobecności swojego prezesa (prof. dr. Cieszyńskiego) nie mogli zwołać posiedzenia i listów samoistnych techników-dentystów, że odp. wiedzą dają po walnym zgromadzeniu, jakie w tym celu zwołali.

Po przemówieniu całego szeregu kolegów w

których jedni oświadczyli się za natychmiastowym strykiem jako ostatecznej broni, inni sądzili, że nie zaszkodzi poczekać jeszcze kilka dni, by później całą odpowiedzialność za ewentualne wyniki strykuś adla wyłącznie na pryncypałów. Jeśli jednemu do drugiego terminu ostatecznego tj. do 8 lutego sprawa nie zostanie domyślnie złatwioną rozpoczyna pomocniczy strejk nie wdając się z pryncypałami w żadne targi o przesunięciu terminu.

Przy końcu przemówień sekretarz komisji zawodowej tow. Słonowski, oświadczył, że wszyscy zorganizowani robotnicy poprą pomocników dent. techn. w ich akcji. Oświadczenie tow. Słonowskiego przyjęło burzliwym oklaskami.

MAŁY FEJLETON.

MASKARADA MUNDUROWA.

W młodej naszej armii jest cały szereg panów, których wyłącznie zajmuje sprawa mundurów. Dla nich wojsko to akselbandy, ostrogi, epolety, gwiazdki, szable. Dla nich żołnierz, oficer, to manekin przebrany w kostym, to figura z maskarady. Pankowie ci, którzy dzięki protekcji m. m. cioci, misy, paskarzy nie widzieli i nie zobaczą nigdy frontu, przyszli do przekonania, że należy armię polską przemundurować celem utworzenia, jak się wyrażają „jednolitego typu”. I oto pod wpływem tych genialnych głów wyszedł rozkaz, normujący umundurowanie armii.

Ponieważ mamy wojnę specjalnie oficerów, ponieważ jest drożyna i brak welu rzeczy umundurowanie nowej armii oparte jest oczywiście na tem, by było najkosztowniejsze, najbardziej skomplikowane i najdroższe. Ud 1-go lutego wszystkie czapki dotychczasowe, choćby dobre jeszcze idą w ką, nie wolno ich nosić. Zamiast nich przyelodzą rogatywki, które kosztują... tylko 150—200 mk. Na żołnierzach mają być kawałki różnokolorowego sukna.

„Kawałki” te kosztują nie dużo. Na jeden żołnierz 100 mk. Prócz tego „nowy” oficer polski będzie cały w gwiazdach.

Na rękawach, na naramiennikach na czapce gwiazdy. Kapitan naprzykład będzie miał tylko... 26 gwiazd! Jedna gwiazda kosztuje nie dużo — tylko 10 mk.

Oficerowie, których więkzość rekrutuje się z rezerwowych, objętych poborem, ma koszta e przymusowe z dniem 1-go lutego maskarady dotychczas nie otrzymali nic.

Ale rozkaz jest rozkazem!

Tak to wyglądają reformy naszej „demokratycznej” armii.

Gdy we Francji oficer i żołnierz ma poza służbą prawo chodzić po cywilnemu, gdy zdrowy rozsądek nakazuje dziś, podczas wojny, wstrzymać się od wszystkich wydatków luksusowych, zysk przynoszących tylko paskarzom, pankowie nasi urządzają maskarady mundurowe.

Plać za nie krwią swą i męką robotnik i chłop, który gdzieś, w dalekich okopach nie tylko gwiazd i rogatwek nie ma i mieć nie będzie, ale nawet butów i koszuli. Alan.

Nie było układów z Denikinem.

Referat prasowy D. O. G. Lwów donosi: Ministerstwo Spraw Wojskowych Dep. II podaje: Biuro prasowe Naczelnego dowództwa wojsk polskich stwierdza, że z Denikinem nie były prowadzone żadne pertraktacje w sprawie podjęcia jakiegokolwiek wspólnej akcji wojskowej.

Ustawa miejska.

WARSZAWA 31 stycz. (Pat) Komisja miejska przyjęła projekt ustawy, upoważniającej ministra spraw wewnętrznych do tworzenia nowych gmin miejskich i zmiany granic gmin istniejących, a nadto wezwała rząd, by za pośrednictwem Banku komunalnego drogą pożyczek przyszedł z pomocą miastom na kresach wschodnich.

Żywność dla Polski w Gdańsku.

WARSZAWA, 31 stycznia. Z Gdańska nadeszły wiadomości, że tamtejsze magazyny wojskowe przepełnione są żywnością z Ameryki dla Polski, która z powodu złej komunikacji nie może być przewieziona do kraju. Polscy delegaci w Gdańsku zrzucają wszelką odpowiedzialność za dalsze wyładowywanie amerykańskich okrętów z żywnością dla Polski.

Judeniec aresztowany.

KRAKÓW, 31. stycz. Pat. Radio z Moskwy, Szwedzkie Biuro Pras. donosi, że głównodowodzący armii północno-zachodniej gen. Judeniec został aresztowany 26. bm. w swojej kwaterze przez prokuratora armii północno-zachodniej Ljanckiego. Judeniec usiłował z ostatkami pieczędy wojskowych umknąć za granicę.

Kinoteatr Pasaż

ROMANS DYABŁA (Faun).

Wielki film romantyczny w 5 częściach z prologiem.

Od piątku
30. stycznia 1920 r.

Komunikaty.

POSIEDZENIE KOMISYI ZAWODOWEJ odbędzie się we wtorek dnia 3 lutego o godz. 6:30 wieczór w sali Rady Rob. Rynek 8. Obecność wszystkich członków konieczna.

ZWIĄZEK MURARZY CIEŚLI i t. d. we Lwowie zwołuje zgromadzenie w niedzielę 1 lutego o godz. 10 rano w Stowarzyszeniu Cłowa 6. Sprawa zmiana waluty a drożyzna.

ZWIĄZEK METALOWCÓW zwołuje wszystkich metalowców w sprawie cennika na poniedziałek 2 lutego o 10 godz. do lokalu własnego O mińska 31. Jawcie się licznie, sprawa nader ważna.

Z KOMISYI ZAWODOWEJ. Sekretarz kom. zawodowej tow. Stoniowski urządza stale od godziny 6—8 wczorazem w lokalu Rynek 8 I. p.

WIELKI KIERMASZ KOSTYUMOWY Z TAŃCAMI odbędzie się na dochód „Dnia Prasy P. P. S.“ w niedzielę, dnia 1. lutego 1920 r. w salach „Jad Charuzim“ przy ul. Bernsteina 1. 11. W programie nader urozmaiconym kuplety, monologi, poczta minutowa, wróżbi i t. d. Orkiestra salonowa. Strój wieczorowy lub kostiumowy, maski, karykatury, charakterystyczne. Nagrody dla najładniejszego kostiumu damskiego i najkompletniejszego męskiego. Początek o godz. 9-tej wieczorem. Wstęp od osoby 15 kor. Zaproszenia wydaje administracja „Dziennika Ludowego“.

REPREZENTACYJNY WIECZÓR KARNAWAŁOWY urządza tradycyjnym zwyczajem Wydział Sokła II. w niedzielę dnia 1. lutego.

W sobotę w pracach przygotowawczych przyšlo liczne grono pań gospodyń, które dają pełną gwarancję, że wieczór ten będzie m. in. odświętym wspólnym wspaniałych wieczorów karnawałowych przed wojennych.

Czysty dochód przeznaczony na fundusz odnowienia zniszczonej poczekalni ukraińskimi placówkami narodowej dzielnicy gródeckiej.

Zaproszenia wydawać będzie sekretariat Sokła II. codziennie w godzinach wieczornych.

Bilety przy kasie w dniu wieczoru wydawać się będą tylko na zaproszenia poprzednio nabyte. 115—2

SZKOŁA TAŃCÓW STANISŁAWA BARANOWSKIEGO ul. Kubasiewicza 1, z dnem 3-go lutego br. rozpoczyna lekcje tańców, wtorki i czwartki o godz. 6:30 wieczór.

DALSZY CIĄG

WALNEGO ZGROMADZENIA CZŁONKÓW KONSUMU KONDUKTORÓW WE LWOWIE

odbędzie się dnia 11-go lutego 1920 r. o godz. 2-giej popołudniu w sali Związku Pracowników Kolejowych ul. Gródecka 1 69.

z następującym porządkiem dziennym:

I. Wyroby:

a) Zarządu.

Zastępcy i zastępcę;
Sekretarza;
Bechaltera.

b) Rady Nadzorczej.

6 członków;
3 zastępcy;

c) komisja rewizyjna z Walnego Zgromadzenia 3 członków

II. Wnioski członków.

Uprasza się i tylko członków we własnym interesie o liczny udział.

ZA RADĘ NADZORCZĄ:

Sekretarz:
Śliwa M.

Prezes:
Prączyk St.

OGŁOSZENIA.

Wyrób krajowy

AIDA

Tutki i bibułki cygaretowe
najprzedniejszej przedwojennej
jakości. 134—26

Frak z kamielem dla
tęższego państwa okaz-
yżynie do sprzedania w skle-
pie krawieckim p. Brzozy,
ul. Piekarska 1.

Nęska bielizna s aran-
nej roboty po-
cena h umiar owanych. —
„Ka os“ Kopeńnika 12.

Stro cel fortepianow
organmistrz.
Markiewicz, Szeptyckich 6.
przyjmuje reparacje 856—12.

Potrzebni do roboty
meblowej
zeladnicy — z 1 szenia —
łodzimierz Świdzki, ul.
Sie iawska 6 44—3

CHOROBY weneryczne, skorne, zastarzałe —
leczy spec. alisa a dr.
FRISCH, ulica Wałowa 1 1.
Wstrzykiwanie preparatu Neo Savarsanu tylko przed-
południem. 872—26

PIECZĘCIE kauczukowe i metalowe wy-
konuje po najtańszych cenach
cytownik, ulica
Szkolna 1. 19 **Maks Glaserman**

„PRZYSZŁOŚĆ“

SPÓLNOŚĆ ROBOTNIKÓW SZWITSCH
stow. udziałowe we Lwowie przy ul. Domagicza 9
wykonuje wszelkie roboty w zakresie szewstwa wci o-
dzące w najkrótszym czasie i po przystępnych cenach.
SPECYALIŚCI W ROBOTACH WOJSKOWYCH.

Były clem kliniki wiedeńskiej
Dr. MICHAŁ SALPETER
ordynuje w chorobach skórnych i wenerycznych
od 12—6 Lwów, Sykstuska 17.

DENTYSTA
Dr. Jakób Owliński
pracownia dentyst.-techniczna, Halca 21

Dr. B. Mühlbauer
w Stryju, ul. Potockiego 1, 20.
leczy choroby skórne, syfilis, choroby nerek,
pęcherza moczowego i upławy. 111—2

„GŁOS KOBIEC“

dwytygodnik dla Kobiet pracujących
wydawany przez Centralny Wydział Kobiecej PPS
Warunki prenumeraty w Warszawie i na prowincji:
Miesięczna: 1 50 mk. — Kwarta: 4 50 mk.
C na numeru 75 fen.
Adres Redakcji: Warszawa, Warecka 7

Nagniotki

uporczywe odciski i zgrubiałe nagniotki usuwa
radycznie bez najmniejszego bólu

ETTINGERA BALSAM NA ODCISKI

Cena flaszki z pędzelkiem 6 kor.

Skład i wyrób:

APTEKA M. ETTINGERA, LWÓW, PLAC GOŁUCHOWSKI

***

Każdy palacz

musi przyznać, że
tutki i bibułki cygaretowe

„SOLALI“
są najlepsze.

***

Zakład dentystyczno-techniczny
Zygmunta Pekelmann
wykonuje wszelkie roboty według
najnowszych systemów
Lwów, Kazimierzowska 17, pasaż.

KINOLUX :: Pasaż Mikołasch.
Zmiana programu dwa razy
w tygod.: we wtorki i piątki

Od wtorku 30 stycznia 1920

CZARODZIEJSKA FUJARKA

Dramat z czarnej magii w 5 aktach.
W głównych rolach:
Lidia Salmonowa i Paweł Wegener.

Tabela rozliczeń Koron na marki i odwrotnie

Zast. nacz. red. i redaktor odpowiedzialny: JAN SZCZYREK.

DO NABYCIA
Drukarnia Ign. Jaegera
we Lwowie, ul. Sykstuska 33.

Drukiem A. Goldmana we Lwowie Sykstuska 1*